

بررسی اتخاذ استراتژی تخصیص منابع اعتباری توسط صندوق توسعه ملی و یا واگذاری آن به

بانک های عامل: تحلیل اثرات بر سبد اعتباری صندوق

سید مهدی سادات رسول^۱، احسان شریفی^۲، محمد رضا غلامیان^۳، کامران شهنقی^۴

^۱ صندوق توسعه ملی، کارشناس ارشد برنامه ریزی، sadatrasoul@gmail.com

^۲ صندوق توسعه ملی، مدیر برنامه ریزی،

^۳ دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشکده مهندسی صنایع، استادیار،

چکیده

بهبود ساختار سبد اعتباری به عنوان یکی از الزامات کمیته جهانی بانکها همواره کانون توجه بانکها و موسسات مالی و اعتباری بوده است. بهبود ساختار سبد اعتباری با در نظر گرفتن توأم دو عامل ریسک و بازده، یکی علایجاد مزیت رقابتی برای بانکها و موسسات مالی می باشد و لذا از اهمیت خاصی برخوردار است. در این مقاله دو مدل برنامه ریزی ارائه شده است. مدل اول، مدل برنامه ریزی و تخصیص منابع صندوق توسعه ملی می باشد و مدل دوم، مدل تخصیص یکی از بانکهای عامل صندوق به عنوان مدل جانشین تخصیص کلیه بانکهای عامل کشور در نظر گرفته شده است. پس از حل مدل تخصیصهای مختلفی به هر یک از بخشهای اقتصادی بدست آمده است. این تخصیصها مورد تحلیل قرار گرفته و اثرات آن بر توسعه اقتصادی کشور و همچنین انگیزش بانکها برای اعطای تسهیلات بررسی شده است. نهایتاً اتخاذ استراتژی تخصیص منابع توسط صندوق و یا واگذاری این استراتژی به بانکهای عامل مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است.

کلمات کلیدی: سبد اعتباری، صندوق توسعه ملی، بانکهای عامل، برنامه ریزی

۱- مقدمه

با توجه به نیاز صنایع کشور به وام جهت تقویت خطوط تولید و زیرساختی خود در برنامه پنجم توسعه صندوق توسعه ملی با نقشی مشابه صندوق های ثروت ملی^۲ در جهان ایجاد شد. این صندوق علاوه بر مأموریت متداول که سرمایه گذاری خارجی که صندوق های ثروت ملی بر عهده دارند مسئولیت تامین مالی ارزی پروژه های کشور را با محوریت بانکهای عامل خود گرفت. هر گونه تصمیم گیری در تزریق منابع مالی و سیاستگذاری در این حوزه آثاری بنیادین بر بخشهای مختلف نظام اقتصادی می گذارد. از این رو صندوق توسعه ملی به عنوان یکی از پر قدرت ترین مراجع می تواند با تخصیص مناسب منابع، گام مهمی را در حرکت اقتصاد کشور از اقتصاد منبع پایه به اقتصاد کارایی محور و سپس اقتصاد دانش بنیان اتخاذ نماید. از بدو تاسیس صندوق توسعه ملی چالشهای مختلفی در تخصیص منابع این صندوق مطرح شده است. به دلیل فقدان یک "استراتژی توسعه صنعتی" مدون که مورد توافق نسبی اهل اقتصاد در کشور باشد همواره تخصیص منابع در صندوق با احتیاط و با در نظر گرفتن شرایط کشور صورت گرفته است. چالشهای اصلی صندوق توسعه ملی در تخصیص منابع بخشهای مختلف از جمله تخصیص بر مبنای مزیتهای رقابتی صنعتی و جغرافیایی کشور، مزیتهای فرهنگی کشور و نهایتاً تخصیص منابع به بخشهای از اقتصاد که تحریمها کمترین تاثیر را بر آن بگذارند متمرکز شده است. در واقع تیم اقتصادی صندوق توسعه ملی بر این باور است که

^۱ نویسنده مسئول مکاتبات، sadatrasoul@gmail.com